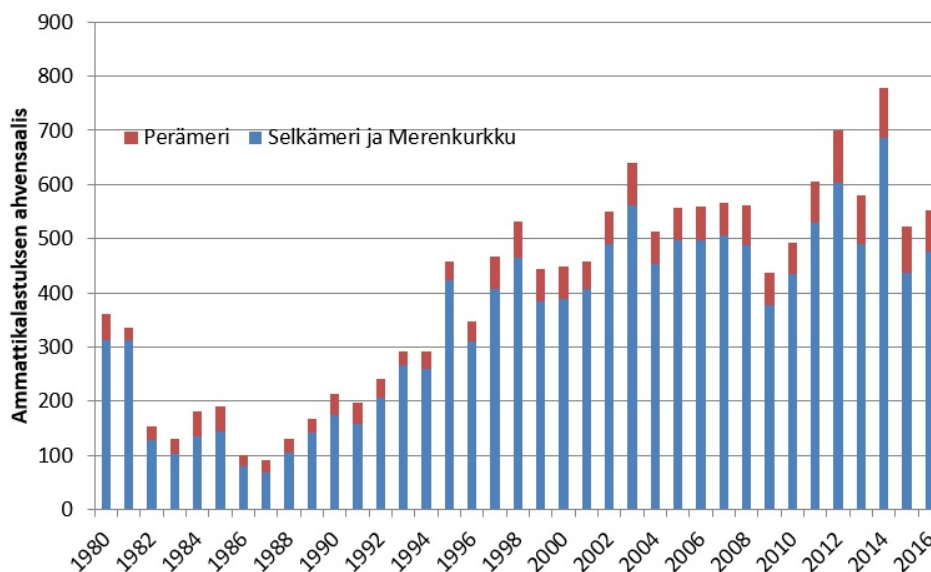

Fiskar vid kusten

Fiskbestånden vid Bottniska vikens kust har förändrats under de senaste årtiondena i och med klimatförändringen. De varmvattensarter som förökar sig på våren och sommaren, såsom abborrfiskar och mörtfiskar, drar i regel nytta av uppvärmningen. Laxfiskarna däremot trivs i kalla och karga vatten och kommer att gå tillbaka. Temperaturökningen påskyndar fiskars tillväxt men hos några arter minskar förökningsframgången.

Abborrfångstens utveckling inom yrkesfisket vid Bottniska viken

Nuläget

Temperaturen inverkar på fiskarnas tillväxt, beteende, näringsintag, vandringar och livsmiljöer och också på deras förökning och existensmöjligheter. Abborr- och gösfångsterna i Bottniska viken har varit betydligt större på 2000-talet än under de tidigare årtiondena, och de har fångats allt högre upp i norr. Gösens utbredningsområde har utvidgats norrut och arten förökar sig numera på naturlig väg till och med i havet utanför Uleåborg. De varma somrarna främjar uppkomsten av starka årsklasser av abborre, och det här avspeglas i fångstmängderna eftersom individerna uppnår fångststorleken i 4–7 års ålder. Vattnets pH-värde inverkar på vårlekande fiskarters förökningsframgång. I åmynningarna har pH-värdena förbättrats betydligt sedan 80- och 90-talen. Den havslekande sikens förökning har lidit av att vattentemperaturen är högre på vintrarna och kustvattnen har eutrofierats. Också de förändringar i fiskarnas beteende och miljöer som beror på avvikande temperatur- och väderleksförhållanden försvårar fisket.

Framtiden

Gösbeståndet kommer sannolikt att växa ännu kraftigare då klimatet fortsätter att bli varmare. Det är svårare att förutsäga hur abborrbeståndet klarar sig – ökad grumlighet försvårar artens liv och en riklig förekomst av mörtfiskar kan leda till ökad konkurrens om näring. Dessutom beskattar ett starkt gösbestånd unga abborrar och reducerar sålunda antalet abborrar som uppnår fångststorleken. Det är ännu inte möjligt att förutsäga vilka verkningar ett ökat individantal hos främmande arter, såsom den svartmunnade smörbulten, kan ha på andra fiskarter. Den havslekande sikens existensmöjligheter blir ännu sämre än förr. Fångsten av havslekande sik i södra delen av Bottniska viken samt fångsten av vandringssik kommer att vara beroende av utplanteringar. Yngelproduktionen hos laxfiskar som är anpassade till kalla vatten kan försvåras i älvarna, och södra gränsen för deras utbredningsområden förskjuts kanske norrut.

Outi Heikinheimo, Irma Kallio-Nyberg,
Lari Veneranta (Luke)